

MAGYARORSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

ELŐFIZETESI ÁRAK:	
Helyben: Egy óra kor. 1.—	Vidékre: Egy óra kor. 1.20
Negyedévre — — — — 3.—	Negyedévre — — — — 3.60
Félévre — — — — 6.—	Félévre — — — — 7.—
Egész évre — — — — 12.—	Egész évre — — — — 14.—

Egyes szám 4 fillér, vidéken 6 fillér.

A lap megjelenik hétfő kivételével minden nap.
Kéziratokat nem ad vissza a szerkesztőség.
Telefon száma 54-67.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28
Hirdetések petit számítással, díjszabás szerint.
Apró hirdetések ára: egy szó 4 fillér, vastagabb betűvel 8 fillér.

Székely kiállítás.

Budapest, febr. 4.

Illetékes kézből kapjuk az alábbi sorokat:

Kiállításra készülnek az E. G. E. hívó szavára a székelyek. Ki akarják állítani: ami nincs. Mert a székelységnek bűnös mulasztás miatt nincs mit kiállítson.

Mezőgazdasága legfejletlenebb az országban. A széttagolt, nemzedékről nemzedékre elpántlikázott földbirtok alig termi meg a mindennapi kenyeret — három hónapra.

Erdőgazdasága nincs. Rablógazdaságot űztek az erdejével jókor jött tökepenzések az okszerűség, szükséges védelem minden jele nélkül, csupán csak a befektetett tőke gyors és sokszoros megfordulására vigyázva.

Állatfenyvéstése? Hanyatlott. Az eljátszott, kiarányosított legelők és a keleti marhavész miatt.

Ipara a romániai vámháború óta egészen aláhanyatlott.

Mit állíthat ki tehát a székely? Ezt kérdezték a kiállítási ankette szónokai is első sorban az E. G. E. által február 2-ára Kolozsvárra hívott értekezletén s minthogy a közlekedési viszonyok bosszantó rossziaságát is latba kellett vetniök, elodázták — bizonytalan időre a székely kiállítás rendezését.

Hát egyebet alig is tehettek. Mert a kiállításnak egyedül kézzelfogható célja, hogy értékesítésre váró termékeket a nagy közönségnek bemutatassanak: no, ime, itt van, sok van, jó van, vegyetek, mi adjuk, olesón, egészen kiesik a székely kiállítás keretéből. *Várni kell tehát, amíg lesz mit kiállítani, lesz mit eladni.*

Ez az általános hangulat. S ha egyébre nem volt jó a február 2-iki értekezlet, legalább szóba hozta, kinek mit, hogy, mily tempóban kellene tenni, a székely mező-, erdőgazdaság, állattenyésztés, ipar és kereskedelem érdekében, hogy intenzív fejlődés biztos alapjait rakják le gyorsan. Gyorsan, mert ha még soká késnek, nem lesz kinek javára szánják egy ilyen kiállítás nagyon is kétes jövedelmét.

Az értekezleten képviselve volt: az E. G. E., a földmivelésügyi miniszterium, a székelyföldi miniszteri kirendeltség, az E. M. K. E., a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara, a sepsiszentgyörgyi és marosvásárhelyi székelytársaság, Marosvásárhely és Székelyudvarhely városok, a Székely Egyesület, az Udvarhelymezei Gazd-Egyület és Marostorda vármegye közönsége.

Néhány felszólalás volt Tokaji László titkár javaslata felett s azután a kiállítást *bizonytalan időre elhalasztották*. Kimondták azonban, hogy megtartják és pedig a Székelyföld valamelyik pontján. A munkálatok továbbvitelére bizottságot küldött ki, melynek feladata: ébren tartani az érdeklődést, forszírozni a produktív elemek ter-

melését, költségvetésben keretet adni. Mikor az előmunkálatok annyira lesznek, a bizottság összeül, hogy a továbbiak felől határozzon.

Nesze semmi! . . .

Csaknem semmi. Így produkálni nem lehet. Levegőből kapott, gyakorlatban kivihetetlen eszmékkel, idő előtt foglalkozni, nevetséggel határos. Illuzóriussá teszi a jóakaratot is. Hova jutunk pedig, ha az illetékes tényezőkben jóakarát sincs?

Hiba, hogy az értekezlet nem reális terv mellé ült, mely az E. G. E. iránt táplált reménysegeket is megingatta.

De talán máskor — határozunk? Ha ugyan ez a bizottság is el nem alszik, mint annyi más nagyreményű elődje.

Budapest, február 4.

A **temesvári szerb püspökség**. A karlócai szerb püspöki zsinat december 10-én tudvalevőleg **Letics György** archimandritát választotta meg temesvári szerb püspöknek. A király a minap megerősítette őt püspöki állásában. Letics György legközelebb leteszi az esküt 6 felsége előtt.

Az **időközi választások**. A **bodaiki** kerületben tegnap volt a függetlenségi párt jelölő ülése, amelyen egyhangulag **Szeless Ödönt** jelölték képviselőnek, aki mindjárt elmondotta programbeszédét. A néppárt **Ketty László** helyett, aki nem fogadta el a jelöltséget, **Szabady József** székesfejevári ügyvédet léptette föl. — A **nagylaki** kerületben vasárnap tartják meg a jelölő-ülést. A függetlenségi választók dr. **Málek Lajos** aradi ügyvéd, a kerületnek már kétszer megválasztott képviselője mellett foglalnak állást. — A **csikseredai** kerületben a függetlenségi szintén vasárnap tartják meg a jelölő-gyűlést, amelyen az országgyűlési függetlenségi párt képviselőjében **Gáll Sándor** képviselő vesz részt.

Szegvárdról jelentik, hogy Tolna vármegye központi választmánya ma tartott ülésében a **Kölesdi** képviselőválasztás napjára február hó 15-ét tüzte ki. Választási elnök **Jeszzenszky Andor** lesz, helyettes elnök pedig **Linde Gyula**. A szavazatszedő küldöttség elnöke **Fördös Dezső**, helyettes elnöke **Pesthy Endre**. Jegyzők: dr. **Pesthy János**, **Várkonyi Iván**, helyettes jegyzők: **Győre Pál**, **Halmi Tivadar**. A függetlenségi párt vasárnap tart **Kölesden** képviselőjelölő gyűlést. Jelöltekül emlegetik **Tantó János** református lelkész és újabban gróf **Benyovszky Rezső** tengelici nagybirtokost.

Politikai vesztegetés. Tolna vármegye törvényhatósági bizottsága a közelmúltban fölmértült politikai vesztegetés esetéből kitolyólag, olyan értelmű föliratot intézett az igazságügyi kormányhoz, hogy a büntető törvénykönyv novellájának tervbe vett megalkotásával gondoskodás történjék olyan intézkedés fölvételéről, amely szerint büntető cselekményt követ el, aki az országgyűlés bármelyik házának a tagját pénz, vagy egyéb jutalom ígérete mellett, a törvényhozó működésének vitelében bármely irányban is befolyásolni akarná. Tolnamegye ezt a feliratát — támogatás végett — a társörvényhatóságoknak is megküldvén, a székesfehérvári közgyűlése felhívta a tanácsot, hogy tegyen ebben az ügyben a javaslatot.

A tárgyalások során, a jogügyi bizottság azt jelentette, hogy — mivel a közelmúltban előfordult vesztegető-kísérletek ugyszólván évszázadok óta egyedül álló eset — nincs szükség reá, hogy a büntető törvénykönyvet a kívánt rendelkezéssel egészítsék ki s ezért javasolja, hogy Tolna vármegye köriratát a közgyűlés egyszerűen vegye tudomásul. A tanács ezt a javaslatot pártolólág terjeszti a közgyűlés elé.

Krónika.

Budapest, február 4.

A magyar delegáció tegnap délután megtartotta első érdemleges ülését Bécsben. Ezen az ülésen a munkarendet állapították meg, amely szerint **Pitreich** közös hadügyminiszter nem pénteken, hanem a hadügyi albizottság jövő hétfői ülésén mondja el expozéját és ennek keretében fog nyilatkozni a magyar katonai követelményekről. Mindenesetre jellemző, hogy e fontos, politikai fordulatot is előidézhető nyilatkozat megtétele elé helyezték a hadügyi élelmező, elhelyező és a tengerészeti albizottság tanácskozásait, minthogyha a magyar nemzeti követelményekre vonatkozó nyilatkozat megtétele csak az utolsó sorban volna aktuális.

A Bécsbe érkezett delegátusok különben nagyban reménykednek, hogy **Pitreich** közös hadügyminiszter nyilatkozata nemcsak megnyugtató, hanem kielégítő is lesz a magyar közvéleményre. Ebből azt következtetik, hogy a néppárt teljesen visszavonul a küzdelem harcteréről s gróf **Tisza István** most már a rövides győzelem teljes reményével mehet neki a magyar parlamenti pót-obstrukció kiirtásának. Ha ez sikerül — mint a Bécsben tartózkodó szabadelvű-párti delegátusok sejtetik — akkor **Tisza** kormányelnök a katonai javaslatok után nyomban a Hárszabályoknak revíziójához fog hozzá, nem rettenve vissza még az erőszakos eszközök használatától sem.

Hogy a magyar nemzeti követelményekről és gróf **Tisza István** miniszterelnökségéről miként gondolkoznak Bécsben az udvarhoz közel álló osztrák körökben, mutatja az a beszéd, melyet herceg **Liechtenstein** Alajos mondott tegnap Bécsben egy keresztény-szociálista választógyűlésen. A herceg Magyarországra vonatkozó beszédének összefoglalata a következő:

Szerencsének mondta a 14. szakaszt és kívánta, hogy **Körber** elnöklésével hivatalnok-miniszterium neveztessek ki. Magyarországon sokkal komolyabb a helyzet, mert a magyaroknak nincs 14. szakaszuk. **Tisza** gróf napról-napra szerényeb, ellenzéke pedig vakmerőbb, mert **Tisza** nem tettekkel, hanem gazdasági koncessziókkal igyekszik ellenfeleit lefegyverezni. Ellenfelei annál makacsabbak, mentül nagyobb azoknak a száma, akiket már kielégített. Az ár amelyet az obstruálóknak föl kellett ajánlania, teljességgel elviselhetetlen. *Tiszát a saját emberei sem szeretik és sem szép beszédekkel, sem új válszlással nem fogja a megfeneklett kocsit kiszabadítani. Az ujoncjavaslat csak Tisza lemondásával vihető keresztül.* A delegáció berekesztése után még szomorubb lesz a helyzet. Ausztria, ez a dicsőséges állam, nem fogja tűrni, hogy osztrákok és magyarok obstrukciós beszédekkel megöljék és már elérkezett az a pillanat, amikor ennek a garázdálkodásnak véget kell vetni.

Ez után a beszéd után csakugyan még nagyobb kíváncsisággal várhatjuk, hogy mit fog mondani expozéjában **Pitreich** közös hadügyminiszter.

A politikai események sorozatában felemlítendőnek tartjuk egy magyarországi oláh újságnak, az *Adaverul*-nak azt az ellenőrizhetlen híret, hogy gróf Tisza István miniszterelnök nemcsak a szászokkal kötött paktumot, hanem a magyarországi oláhok vezérfejeivel is. E paktum értelmében gróf Tisza nem ellenezné, hogy a legközelebbi képviselőválasztás alkalmával már husz román nemzetiségi képviselő jutna be a képviselőházba, akik természetesen a kormányt támogató többség soraiban foglalnának helyet. A magunk részéről is szívesen látnánk a hazafias érzelmű román képviselők közreműködését a parlamenti munkálkodásban, természetesen tiltakozván az ellen a meghatározottabbban, hogy párttaktikai ürügyek alatt magyar nemzetellenes izgatók jutnának be a mi törvényhozásunkba. Az *Adaverul* említett cikkében különben a következőket írja:

Semmi kétség sincsen már az iránt, hogy a jövőben Magyarországon a valószínűleg márciusban megtartandó választások alkalmával 15-20 román be fog lépni a magyar képviselőházba és szinte oly kétségtelen, hogy Tisza miniszterelnök ur ezek be lépését elő fogja segíteni, mert hiszen tudvalevő dolog, hogy Magyarország jelenlegi miniszterelnöke közel három év óta a román nemzeti párt aradi részével paktumot kötött, azzal a frakcióval, amely minálunk a «Sturdzaisták» megnevezése alatt értekezik.

Tisza ur volt az, aki a tavasszal azon működött, hogy Mangrát, Sturdza Demeter ur bizalmas emberét, az aradi püspöki székben megerősítsék, de Wlassics ur, az akkori vallás- és közoktatásügyi miniszter ezt nagyon ellenezte és ennek eredményül Mangra megmaradt helynöknek Nagyváradon; Tisza ur pedig, midőn a kormány megalakításával megbízott, azáltal revanchirozta magát, hogy Wlassics urat be nem fogadta kabinetjébe.

Kárpótlásul Tisza ur Mangra barátait fogja most képviselőházba behozni.

Természetesen ezek után a tavaszi választások — ha ugyan a néppárt leszerelése és a pótobstrukció kimúlása után ilyenek lesznek — nagyon érdekeseznek mutatkoznak.

A gróf Tisza Istvánhoz nagyon közel álló legújabb napilap érdekes leleplezést közöl arról, hogy a közös kormányzat hogyan pártolja a magyar ipart. Ezt a következőleg jellemzi:

«Konstatálnunk kell, hogy a közös külügy- és pénzügyminisztérium és a közös számszék építkezéseik, berendezéseik, papirosban és nyomtatványban való szükségleteik beszerzésénél a magyar iparra egyáltalán nem reflektálnak; ellenben tapasztaljuk, hogy a boszniai és hercegovinai állami művek, minden jogos reklamáció dacára, Magyarország területén kíméletlen s egyenlőtlen versenyt

támasztanak a magyar magániparnak. Az *Osztrák-Magyar Bank* sem kivétel a közös intézmények e magyarellenes iparrésztelésében. Ugy a papírnál, mint többrendbeli szükségleteinél negligálja a magyar ipart. De a legnagyobb sérelem a hadügyi kormányzat részéről éri a magyar ipart. A kéz alatt és minden kiírás nélkül történő vételeknél kizárólag az osztrák gyárak felé fordul a megrendelők kegye; ha az utóbbiak szükséglete merül fel, például kerékpárreszek, kaucsuk, automobil stb. még csak értesítést sem kap a magyar ipar; ha kísérleteket tesznek valamely irányban, az illető anyagot kizárólag osztrák gyáraknál készíttetik, magyar gyárnál soha, erre nézve kérdést sem tesznek. S hogy egy pár szembeötölő példával illusztráljuk, milyen elbánásban részesülünk közös hadügyi kormányzatunk részéről, utalunk arra, hogy a tengerészet számára az összes élelmicikkek 1905-ig egy bécsi cégnek vannak lekötve, hogy a sütökemencék fűtésére szükséges kőszet a pozsonyi állam részére nem Tatóról, hanem jóval drágábban Wildensteinsegenből hozatják. Egy magyar papírgyár, direkt felszólításra, a puska-porhoz szükséges csomagolópapiros szállítására konkurált s 2500 korona óvadékot csatolt ajánlatához. Kilenc havi várakozás és sürgetés után a 25 tétel közül kiválasztották neki egyet — 250 kg. papírosra. Persze, felháborodással visszautasította.

Se szeri, se száma az ehhez hasonló képtelenségeknek.

Készséggel elismerjük, hogy ezt a súlyos sérelmet különösen a kormányelnökhöz közel álló lapnak időszerű volt most, a delegáció túlézése alkalmával felhozni. De hát ma gróf Tisza István Magyarország miniszterelnöke s rajta áll, hogy kormányelnöki tekintélyének súlyával a magyar iparnak ezt a mellőzését orvosolja. Utóvégre az ország iparossága elvárja tőle, hogy e téren is mutassa meg — mint Eötvös Károly mondotta — hogy ki a legény a csárdában.

Szociálista világ a Délvidéken.

(A Hazánk kiküldött munkatársának tudósításából.)

IV.

A seprősi és talpasi zendülés.

Mindkét zendülésről annak idején részletesen beszámolt a «Hazánk». De csak mint eseményről, annak külső lefolyásáról. Vizsgáljuk most a belső motívumokat.

A seprősi esetet közvetlenül a bíróválasztás idézte elő. Még 1901-ben heves küzdelem után Pervfloreán Nikát választották meg néhány szavazattal Matye József ellenében. Matye Pervfloreánnak régi személyes ellensége volt. A kisebbségben maradt párt megfélembizte a választást s a telebbezésnek hely is adatott.

A beteg.

Elbeszélés.

— A Magyarországi tárcája. —

Írta: Forinyák Gyuláné.

I.

A tábornokné, aki még meglehetősen fiatal volt, amit nem minden tábornokné mondhat magáról, meghűlt és ágyba került; pedig olyan büszke volt «edzett» voltára, és most, isten tudja miként, alaposan megbetegedett. A kór reggel támadta meg.

— Egész testem fáj — panaszkodott férjének — aki is rögtön felhasználta az alkalmat, hogy ismét kikelhet a légvonat ellen, amelynek neje előszeretettel szokta volt magát kitenni.

— Mondtam; ugy-e mondtam, hogy egyszer csak a legszebb csusz támad meg, ha ajtót, ablakot, tárva-nyitva hagyogatsz — mondá boszusan a tábornok.

A beteg csendes megadással mosolygott.

— Hát talán mindent zárva tartunk, ha takarítunk? — felelte aztán, és egy megsebzett özike tekintetével nézett az urára.

— Azt hiszem, hogy a fizetésfelemeléssel módunkban van elegendő számu cselédséget tartani, akik az ilyen házi-ünnepélyek alkalmával személyes jelenlétet nélkülözhetővé teszik.

— Ilyenek a férfiak! — sóhajtott a tábornokné. Még csak köszönetet sem mondanak egy szegény asszonynak, ha figyelme mindenre kiterjed és kötelességét teljesítve, kimerül.

— Kötelességét teljesítve, ezt a kifejezést vond vissza. Nem szeretek kincstáriasan hangzó szavakat hallani ajkaidról. Elvégre is, a baj már meg van — folytatta aztán nyájasabban. — Majd elküldöm a törzsorvost, aki, remélem, rövid idő alatt kigyógyít. Nekem a laktanyába kell mennem.

Nemsokára megjelent a törzsorvos, és tiszteletteljesen megvizsgálta a kegyelmes asszonyt; alázattal mindenfelét kérdezett tőle: kegyeskedik-e étvágának lenni, hogy méltóztatott az éjszakát tölteni stb., végre engedélyt kért arra nézve, hogy legyen szabad nyelvért megtekinthetni. Ezek után tiszteletteljesen fejet csóválta egy kissé, és hogy fölényét a betegget mégis éreztesse, könnyű váltólázt állapított meg. A lázmérő két-tizedet mutatott, a rendesen fölül. Végre azon aggodalmának adott, kifejezést, hogy «a kegyelmes tábornokné hevenyizületi csuszban látszik szenvedni; de hideg borogatás, türelem és ágyban maradás által erőiesen ellentállunk a bajnak», aztán egy ápolónő felfogadását hozta ajánlatba.

A tábornokné felsóhajtott, hogy egy idegen személy környezetében lenni rája nézve még gondolatnak is borzasztó.

— Kegyelmes asszonyom, a borogatások óránként eszközölnödök. Minden két órában egy port kell bevenni és minden harmadik, vagy negyedikben étvágygerjesztő teát inni. Ötször naponta könnyű étellel táplálkozni, azonkívül estként, elalvás előtt, izzasztó-szert bevenni. Rendelésem csak tapasztalt ápolónő által teljesíthető, azért eikerühetetlenül szükséges.

Az orvos nem annyira testileg, mint lelkileg meggyőzőre hagyta el a beteget.

II.

Egy egész napon át tartott az ápolónők felvonulása, de egyik sem tetszett. Végre megállapodott egynél s ez azonnal megkezdte szolgálatát.

A barátnők seregétől látogatták a beteget. Mind katonatisztek nejei, akik a főnöknél — ha csak néminemű jó viszonyban voltak — magától értetődő, hogy a tábornokné a törzstisztek nejeivel volt a legjobb viszonyban. Legbensőbb barátnéjának, az ezredesnének volt egy gyógyfűkivonat vényo, kipróbált szer, amely csodákat mivel. Egy őrnagynénak egyik rokona szintén ilyen bajban szenvedett, amely nagyon hosszadalmas lefolyásu.

— Csak melegen kell magát tartania. A hideg borogatás tisztára méreg — mondta.

A törzsorvos neje épp akkor lépett a szobába, hallván az őrnagyné szavait, mérhetetlen megvetéssel nézett végig rajta.

Egy lovaskapitányné szintén bátorkodott véleményét nyilvánítani. Szerinte minden gyógyszer fölösleges. Jól kiizzadni, az a fő, ezzel vége a betegségnek.

A hadnagyné a villanyozást és napfürdőt ajánlotta; mert semmi sem mulja felül a természet gyógyító erejét. Egy másik pedig a Kneipp gyógymódját javasolta.

Egy tekintetben azonban valamennyien egy véleményben voltak és pedig, hogy a betegséghez türelem kell. Ez unalmas beszéd alatt a beteg minden türelmét elvesztette. Feje zsongott a gyengeség és sok tanácsból, végre elszundikált. A hölgyek eltávoztak.

natja nem lett, ugyanezen kérésüket írásba foglalták, aláírták vagy kétszázán s jegyzőjük kikérésével, akiben nem bizakodtak, attól félve, hogy az majd nem terjeszti fel — egyenesen felküldötték kérvényüket a belügyminiszteriumba.

A talpasi eset, amely csak a minap — január 9-én — történt, még élénken emlékeztet. Ez a lázadás egyenesen a községi jegyző és irnok ellen volt szítva. A kivitelét előre meghánytákvetették a Népkörben, ahol azt is elhatározták, hogy ha a kiszemelték szép szerével nem mennek, erőszakkal távolítják el; ha ellentállanak, agyonütik őket. Amint megtudtam, ugyanabban az időben a seprősi szociálisták is hasonló összeesküvést szöttek. A kivitel napját a véletlen játéka folytán ők is január 9-ére tették. Mindkét helyen a legnagyobb titokban folytak a dolgok, de egymás dolgáról kölcsönösen értesülve voltak; sőt együtt tanácskoztak is. Ilyen tanácskozás folyt közvetlenül két nappal a talpasi zendülés kitűzött napja előtt, amikor a seprősiek a talpasiak hozzájárulásával elodázták a saját felkelésük napját. Azon okból, hogy elég egyszerre egy helyen fellépni s ha a talpasiak tényleg elérték céljukat, akkor jön majd sorra Seprős. Addig várnak.

Az oláh nép eltévelyedését mi sem jellemzi jobban, mint ez a talpasi eset. Jegyzőjük, Szelezsán János odaváló születésű, oláh származású ember s huszonnyolc év óta tölti be tisztét. Arad megye legkötelelességtudóbb, leglelküismeretesebb jegyzőinek egyike, aki hivatása tudatában valóságos atyja, segítő és résztvevő barátja volt mindig a népnek. Közvetlenül a szocializmus beözönlése előtt valósággal a tenyerén is hordozta a lakosság, mert minden ügyes-bajos dolgában okos tanácsadóra talált benne, csapásaiban, szomorúságában résztvevő társra. Egy év óta azonban ez a jelszó: *el a jegyzővel*, mert nincs rá szükség. Lesz nekik emberük, aki féláron is elvégzi a jegyzői teendőket, vagy talán még alábbban is. Nyíltan azonban január 9-ig sohasem léptek fel ellene.

Ennek a napnak délelőttjén történt tíz óra tájban, hogy megjelent a jegyzői irodában Lázár Pál, a szocialista-párt elnöke, tíz-tizenkét társával. A jegyző éppen egy sürgős községi számadás elkészítésével volt elfoglalva. A sühanc Lázár azon kezdte, hogy egyenesen ráparancsolt a jegyzőre, írnia nekik azonnal egy kérvényt, hogy a község költségén épített állami iskolát, ami után pár százaléket adóznak, vegye át a kormány, hogy ne terhelje a lakosságot. Persze, ez csak előre kiesztelt ürügy volt arra, hogy beleköthessenek a jegyzőbe. Nem ez fájt Lázáréknak. Hanem az, hogy a jegyző, még mielőtt a Népkör létesült, ellenőriztette összejöveteleiket s az, hogy nem engedte át a község háza egyik szobáját céljaiknak. Ezért forraltak boszút ellene.

A jegyző, bár ismerte a talpasi elvadult viszonyokat s Lázár erőszakos természetét, még sem gondolt arra, hogy most komoly veszedelemben forog élete. A kétkedő felhívásra így felelt:

— Fiaim, most el vagyok foglalva. Délig készen kell lennem ezzel a számadással. Hanem jöjjetek el délután, akkor megírom a kérvényt.

— Most akarjuk, azonnal, kiáltott Lázár a jegyzőhöz lépve s miután az vonakodott, kivette kezéből a pennát, majd többen megragadták s kihurcolták szobájától.

Ugyanerre a sorsra jutott az irnok is. Ezután Lázárék, mint akik a legjobban elvégezték dolgukat, *bezárták a község házat*. A lakosság örömmámorban uszott, hogy ime, milyen egyszerűen lerázták a nyakukról a jegyzőt és az irnokot! A jegyző a kisjenői főszolgabíróhoz telefonált segítségért. Még aznap délután hat esendő jött segítségére a talpasi esendőörnsnek; másnap reggel újabb hat. Megérkezett *Meszlenyi* aradi királyi ügyész és *Csukay* Jenő kisjenői főbíró is, a vizsgálat megejtésére.

A község házába azonban, melynek környékét elborította a nép, be lévén zárva, nem juthattak be. S miután a főbíró többszöri felszólalására sem adták elő a kulcsokat, az ajtókat úgy kellett feltörnie. A lázadás vezetőinek nevét tudták s az ügyész azonnal meg akarta kezdeni a kihallgatást. Kéznel voltak *Lázár Pál* is, *Rob Péter*, *Gezso Mihály*, *Mocz József*, *Baldzs Péter*

stb., akik a jegyzőt és irnokot eltávolították; de kihallgattatni nem engedték magukat. *Sőt Lázár* annyira ment vakmerőségében, hogy odaállott a főszolgabíró elé s egyenesen követelte, hogy a mostani községi *pénztárnoktól vegye el a pénztár kulcsát s adja át neki*.

Dacára annak, hogy e jelenetnél tizenöt fegyveres esendő asszisztált, annyira fenyegető volt a helyzet, hogy *Csukay* főbíró végre is eleget tett Lázár ezen kívánságának. *Kiadta a községi pénztár kulcsát*. A mult esztendei seprősi vérfolyásnak szemtanuja volt s inkább engedett e páratlanul álló vakmerő követelésnek, semhogy éljen törvényadta jogával, amely ilyen esetben nemcsak megengedi, de elő is írja a fegyver használatát. *Meszlenyi* ügyész és *Csukay* főszolgabíró így kénytelenek voltak anélkül elhagyni Talpast, hogy a terhelteket kihallgatták volna.

Másnap, 11-én, *Edecs* Béla szolgabíró jött ki Talpasra s ekkorra — elterjedt már a híre, hogy katonaság érkezik — annyira megesapant a lázadók harcias kedve, hogy a vádlottak egyszerű idézésre megjelentek a község házában kihallgatásra. A közigazgatás így eleget tett feladatának; *az aradi törvényt az azonban még sem tartott vizsgálatot*. Ez pedig rendkívül súlyos mulasztás, ami — mint már említettem — csak erősebben éleszti a szenvedélytűz s végzetes következményeket vonhat maga után.

A katonaság, egy század teljes békelétszámu gyalogság, 15-én érkezett meg Aradról Talpasra. Egy esendő és négy katona minden éjszakán át cirkál a község utcáiban; tízennégy-tizenöt katona pedig éjjel előtt és éjjel után állandó készenlétben van a község házában. A katonaság miatt különben csak fokozódott az izgalom. Ezek eltartásának költsége ugyanis a község terhére esik s amennyire rug majd az összeg, kirójják pótdadában.

— Csak menjen el a katonaság, rögtön agyonütiük a jegyzőt, mert mindennek ő az oka. Kár, hogy akkor kiméletesen bántunk vele! — ilyen most a hangulat, így beszélnek.

A delegáció.

Bécs, febr. 3.

Az obstrukció végleges letörését *Pitreich* közös hadügyminiszter nyilatkozatától várják. Nemesak ezért, de különösen abból a szempontból is fontos a mostani delegáció, hogy ez alkalommal fogják precizizálni a katonai engedelményeket. Vannak, akik a miniszterelnök nyilatkozataiból azt remélik, hogy a hadügyminiszter kijelentései megnyugtatók lesznek, amikkel a néppárt és a disszidensek csoportja is meg lesz elégedve s ennélfogva az obstrukcióban magára marad az Ugron-párt. E tizenkét emberrel aztán *Tisza* István miniszterelnök könnyen elbánhat, ha kell, még hásszabály-revizióval is keresztül gázol rajtuk.

A delegáció tegnap csak a munkarendet állapította meg. A tegnapi ülésről hiányzott a néppárt és a disszidensek csoportja. Az obstrukciók közül mind a két delegátus, *Ugron* Gábor és *Okolicsányi* László megjelentek. Az egykori Széll-kormány tagjai közül *Széll* Kálmán, *Láng* Lajos, *Darányi* Ignác és *Wlassics* Gyula voltak jelen.

Tegnap délután ülésezett az osztrák delegáció is. Ez a megszállott tartományok hitelével foglalkozott.

Ma délelőtt ülésezett a magyar delegáció *külföldi albizottsága*, melyen *Falk* Miksa előadó ismertette a külügyminiszter expozéját s abból megnyugvással emelte ki a hármas szövetség megkötésének a művét s külügyi hivatalunk *keleti politikáját*. A keleti kérdésben a status-quot és a békét szorgalmazza külügyi hivatalunk, de éber szemmel örködik a területszérsésre irányuló önző törekvések felett is. Megemlíti az expozé az ausztriai császár vétő-jogát a pápaválasztásoknál, melyet a mai ülésen *Ugron* Gábor vett tagadásba. A delegátusok legnagyobb része a kritika jogát a plénum számára tartotta fenn.

TÁRSADALOM.

Mezőgazdasági munkások baleset-biztosítása.

Budapest, február 4.

Esztendőik óta két jogosult és méltányos kívánság hangzik föl a mezőgazdasági munkások köréből. Az egyik, hogy miképpen a kereskedelmi miniszter az ipari munkaadók ellenőrzése céljából iparfelügyelőket nevez ki, épp úgy nevezzen ki a földművelésügyi miniszter *mezőgazdasági munkafelügyelőket*, a másik kívánság, hogy az ipari munkások érdekében meghozott *balesetbiztosítási törvényt a mezőgazdasági munkásokra is kiterjesszék*. Mind a két kívánság újabb és nem jelentéktelen terhelést róna a munkaadó gazdákra, de másrészt az sem tagadható, hogy a fokozott jogbiztonság a munkás munkakedvét is fölfokozza. Nem most van ideje annak, hogy e két társadalmi óhaj behatóbb elemzésébe belebocsátkozunk, csak megállapítjuk, hogy a mezőgazdasági munkások balesetbiztosítása terén jelentős lépés az 1902. XIV. törvény, melynek 26-dik szakasza azt rendeli, hogy minden géptulajdonos a saját maga költségén köteles a *cséplőgépnél alkalmazott etetőket, a gépen álló kéveadogatókat és a fűtőket, ugyancsak a szecsavágógépnél alkalmazott etetőket az Országos Gazdasági Munkás és Cselédsegélypénztárnál baleset ellen biztosítani*, kivéve, ha meggyőződött arról, hogy ezek már különben is biztosították magukat ezen pénztárnál. Az a géptulajdonos, aki e biztosítási kötelezettségének meg nem felel, e mulasztásaért az 1902. évi XIV-ik törvény-cikk 26-ik §-a értelmében felelős.

Az a géptulajdonos, aki előre tudja, hogy gépe mellett erre a munkára kik lesznek alkalmazva, legyszerűbben úgy jár el, ha az illetoeket névszerint 1-1 korona tagsági díj befizetése mellett azon évre a rendkívüli tagok sorába a községi, előjárásnál (városi tanácsnál) beírattja.

Az a géptulajdonos azonban, akinek munkásai változnak, aki tehát nem tudja előre, hogy névszerint kik lesznek azok, akik a gépmunkát végezni fogják, a gépmunkásokat azok nevének megjelölése nélkül is biztosíthatja az *Országos Gazdasági Munkás- és Cselédsegélypénztárnál*, ha a szabályszerű nyilatkozatot kiállítja és további intézkedésig a következőkben megállapított díjtételek szerint a biztosítási díjat lefizeti:

Aki a cséplőgép vagy szecsavágógép mellett alkalmazott munkások közül csak a törvény szerinti kötelezően biztosítottat rendelt munkások biztosítását eszközözi, vagyis a cséplőgépnél az etetőket, a gépen álló kéveadogatókat és fűtőket vagy a szecsavágógépnél az etetőket biztosítja, egy-egy gép után a következő biztosítási díjakat fizeti:	
kézi erejű cséplőgép után	3 korona
lóerejű járgányos cséplőgép után	6 „
gőz, vagy egyéb motoros cséplőgép után	12 „
szecsavágógép után	3 „
Aki a cséplőgép vagy szecsavágógép mellett alkalmazott összes munkásokat biztosítja, egy-egy gép után a következő biztosítási díjakat fizeti:	
kézi erejű cséplőgép után	5 „
lóerejű járgányos cséplőgép után	10 „
gőz, vagy egyéb motoros cséplőgép után	18 „
2-től 6 lóerejűig bezárólag	18 „
gőz, vagy egyéb motoros cséplőgép után	22 „
7 lóerejtől kezdve felfelé	22 „
szecsavágógép után	6 „

A *gépészre* vagy *gépkészre* az általános biztosítás még az esetben sem terjed ki, ha az az összes munkásokra nézve köttetett is meg.

TÁVIRATOK.

A keletázsiai bonyodalom.

Budapest, február 4.

Egyik nap a háborus hírek jönnek özönével, másik nap pedig a békének kürtölésével telik meg a politikai légkör és a világsajtó. Ma háborus nap van. Mindenfelől azt jelentik, hogy Oroszország már megüzente a háborút Japánnak, vagy, hogy még nem üzente ugyan meg, de már elhatározta, hogy meg fogja üzenni. Alábbi távirataink közül nem egy tanuskodik arról, hogy a helyzet bizonytalansága és a kombináció nagyban hozzájárulnak az érdek-

lőds ébrentartásához, anélkül, hogy valami alapja volna az egész híresztelésnek. Bizonyosnak csak azt fogadhatjuk el, hogy az orosz válaszjegyzéket még nem küldték el Szent-Pétervárról, sőt hogy annak elküldését szombatra, esetleg a jövő hét valamelyik napjára halasztották. Már pedig ha van válaszjegyzék, akkor még nincs háboru, miután a háborut ultimátum szokta megelőzni. Hogy ugy orosz részről, mint a japánok részéről csapatelhelyezések történnek, az természetes s mindössze annyit jelent, hogy a két hatalom még nem tudott megegyezni egymással, de a megegyezést semmiesetre sem zárja ki.

Mai távirataink a következők:

London, február 4.

Tegnap este itt azt híresztelték, hogy az orosz kormány felhatalmazta Alexejev tengernagyot a háboru megüzenésére. Az alsóházban a kincstári miniszter egy kérdésre azt válaszolta, hogy ez a híresztelés alaptalan. Az *Associated Presse* tudósítójának alkalmá volt a japán követtel beszélnie a keletázsiai készülő eseményekről. A japán követ kijelentette, hogy Oroszország addig nem üzenheti meg a háborut, amíg választ el nem küldötte. A *Times*-nak táviratozzák Szentpétervárról, hogy a cárt környezete mindenképpen meg akarja nyerni a hadüzenetre.

London, febr. 4.

A *Daily Mail*-nak jelentik Port-Arthurból: Három szibériai lövészezedet kisebb csoportokban küldtek a Jalu folyó mentére és a tábori tűzértség legnagyobb részét vasuton indították el ugyanoda. Hír szerint négy ujonnan alakított szibériai ezred, mely most Haicsenben állomásozik, vett parancsot, hogy induljon Port-Arthurba a helyőrség megerősítésére. A Kincsau-öböl (?) egyik sztratégiailag fontos helyét megerősítették. Port-Arthurból 3000 főnyi csapat indul Molchenko tábornok vezetésével oda. Orosz tisztek Mandsuországnál több helyén lovat vásárolnak. Taiban és Port Arthurban állítólag csapatszállítóhajók állanak készen, hogy szükség esetén csapatokat szállítsanak Koreába. Oranienburgból egy urál-közékezed érkezett.

Köln, február 4.

A *Köln. Ztg.*-nak jelentik Szentpétervárról tegnapi kelettel: Oroszország Japánnak adandó felelete még nem ment el. Hír szerint péntek előtt aligha indítják utnak.

Lázadó német gyarmat.

Berlin, febr. 3. A Habicht parancsnoka jelenti Szvakopmundból: A Franke-szárad két ágyúval felmentette Windhököt és Okahandiát. Okahandiát a császár születésnapján szabadították fel veszteség nélkül. Mult hó 28-án hat óras harc után megtámadták az ellenség főtáborát az Okahandiánál levő Vilmos császár-hegyen. Négyen megsebesültek. Az ellenség harmaival visszavonult az Otji Szangéti-hegyekre. Az ellenség a windhökői és okahandiái kerületekben, részben pedig Karibidban is elpusztította a majjorokat és vasutakat. Ugyiszintén a Johann Albrecht magaslaton lévő hegyi ütég laktanyát. Eddig következő veszteségek voltak: meggyilkoltak és nagy részben megsebesítettek 42 telepest, asszonyt és gyermeket. Elcselt 26, 50 személyről nem tudni bizonyosat. Cotabidet 13-ika óta ostromolják. Omaruruból holnap indulnak.

Makkai a t. Házban.

Budapest, február 4.

Hogy Makkai bácsi ne haragudjék, mikor e pár kedélyes sort megírom róla, előre bejelentem, hogy Gabányi Miklóst nem tartom különlegénynek nálánál. Mert hát az öreg Góbnak nincs nagyobb bossúsága, mintha Gabányi Miklóst elébe helyezik. Ilyenkor rendszeren azt szokta mondani Zsiga bácsi: — Mért volna Gabányi okosabb ember, mint én, mikor Gabányi mindig beszél s kinevetik, én pedig hallgatom, az pedig arany.

De ha Makkai bácsi beszél, azért az mindig esemény a t. Házban. Az öreg akkor van megakadva,

ha csinált beszédet kell neki elmondani. Ugy van azzal, mintha frakkot huznának rája. Izeg, mozog, feszeng s horizú rekedt hangja meg-megcsuklik ilyenkor. S addig kinlódik, vergődik, míg csak egyszerre meg nem gondolja magát s ilyenkor eldobja a beszédet s beszél a maga esze után, úgy ahogy az ő egyszerű rusztikus eszével elgondolja. Ez aztán sikerül, folyékonyan esik a szónoklata s a végén meg-erednek az öreg könyvei, mert annyira szívébe vajúdik a haza bánata, hogy azt könny nélkül ki nem állja.

Az öreg ki-kiszokott maradozni a t. Házból, néha hosszabb időre. Ilyenkor otthon van Baczkamadarason. Haza megy, hogy beszámoljon otthon a választóinak. Es ez történik, az öreg előadása szerint, a következőképpen. Makkai bácsinak negyvenöt községe van a kerületében.

— Hát — meséli Makkai bácsi — mindig kinézem, mikor hol van heti piac. Beüzemem előre, hogy én is ott leszek a piacon, vagy buzával, vagy tojással, csirkével. Erről értesülnek a választóim s akik bejönnek a piacra a szomszédos falukból s ott a piacon elmondom nekik aztán beszélgetve, mi történik az örszággházban, milyen a miniszterelnök s mit mondott Kossuth Ferenc. Így megy aztán ez tovább, mindig négy-öt községbelieket beszorogatok valamelyik piacra s kész a beszámoló.

Egy vagy két hétig tart Makkai bácsi hazai politikai szereplése. Aztán utazik vissza Budapestre s úgy, ahogyan megválasztották, ugyanoly székely kacikában jelenik meg a t. Házban s félrebillent fejjel jár-kél a baloldali folyosón, vagy meghúzódik valamelyik sarokban s szítja az ő garasos szivarját. Rendszeren Endrey Gyula képviselő kollegája szokott vele évödni:

— No Zsiga — mondja Endrey — boztál-e egy kis székelyes dísznöaprólékok?

— Majd elvisz az ördög téged is azzal a bolondos Rákossal, csak évöldj velem.

Rákosi Viktor képviselő, a kedélyes sipulusz, az ő lapjában, a «Kakas Márton»-ban állandóan azzal figurázta Zsiga bácsit, hogy neki dísznöaprólékok ígért, amit el is hozott hazuról, de mikorra Budapestre ért, megette a vonatban. Ez aztán rettenetesen bosszantja az öreget, hogy hát az ő tisztesség-tudását így figurázza ki egy képviselő társa.

Makkai bácsi mindenkit szeret, csak egy embert ki nem állhat s ez Gabányi Miklós. Nem is beszél vele. Ennek pedig nem Gabányi az oka, hanem Gabányi cselédje. Egyszer történt ugyanis, hogy Gabányi vacsorára meghívta magához a balpárti képviselők egynéhányát. Azok közt volt Makkai is. A vacsora estéjén Zsiga bácsi is nekiindult a Szűz utcába — Gabányihoz. Háromemeletes házban lakik Gabányi, tehát ott sok a lakás. Zsiga bácsi sem az emeletet, sem az ajtószámot nem tudta. Ő csak ment fölfelé a lépcsőkön, gondolván, ha majd a harmadik emeletre ér, majd csak megszólítja valaki, kit és mit keres. De biz a harmadik emeleten sem talált senkit, hanem látta, hogy egyik lakásban ki van világítva. Itt lakik Gabányi biztosan. Tehát benyit az ajtón a konyhába, senki. Benyit a szobába — senki. Egy oldal szobában hall valami zaj felét. Benyit oda — s hirtelen széthúzódik Zsiga bácsi arca — a házasszony épp furdott. E jelenetre éles sikoly rezzette meg Zsiga bácsi füledobját s a másik pillanatban hideg víz zuhat Zsiga bácsi nyakába. Menekült az öreg a lakásból s esuron-vizesen ténergett bosszusan a folyosón. Végre talált egy élő lényt a folyosón.

— Az áldóját, mondja már meg az ur, hol lakik itt Gabányi képviselő?

— Az ajtaja előtt áll, bátyám! — mondja a megszólított.

Hát benyit oda Zsiga bácsi. Egy fehérszemély volt a konyhában. Attól kérde aztán:

— Itt lakik Gabányi képviselő?

— Itt! — mondja a cselédeány. — Mi tet-szik vele?

— Hát vacsorára jöttem hozzá! — feleli Zsiga bácsi.

— Akkor rossz helyen jár, mert ide urak jöttek s nem parasztok! — volt a lény rövid válasza.

Zsiga bácsi pedig sarkon fordult, elkecserevede Gabányi iránt, haza ballagott. S azóta rá sem néz Gabányira, sőt meg van győződve, hogy az Gabányi műve volr.

Hogy tömörebb legyen Makkai bácsi jellemzése, egy nagy gyengéjét kell még említenem. Rettenetesen szereti a papamorgót, s ez azért baj, mert a tisztelt Házban épp a mi padunk előtt ül Makkai. Mert hát a papamorgószág csak megjárna, de mikor az a bagaria csizma illatával szövekezik, az már rettenetes. Iródiák.

NAPIHIREK.

Budapest, február 4.

— (Időjárás.) Az angolországi depresszióval kapcsolatban a Finn-öböl táján másodlagos minimum fejlődött: a Földközi-tenger nyugati felén is depresszió mutatkozik. A maximum délkeleti Európa fölé került. Európában az idő enyhe és tulyomán száraz. Lezapadások csak szórványosan és kis mennyiségben fordultak elő.

Hazánkban az északkeleti és északi részeken esett kevés csapadéktól eltekintve, az idő száraz volt; a hőmérséklet főleg nyugaton tovább emelkedett.

Jóslat:

Enyhe idő várható az ország északi és nyugati részén helyenkint csapadékkal.

Hőmérséklet: + 3 C. fok.

— (Udvari ebéd Bécsben.) Tegnap este ő felségénél ebéd volt, amelyre a tábornoki kar tagjai, más katonai méltóságok és több katona attasé volt hivatalos.

— (Vilmos császár tengeri utazása.) Berlinből táviratozza tudósítónk, hogy Vilmos császár e hónap 15-én indul tengeri utazására és április közepén tér vissza. A császár egy olasz kikötőben fog hajóra szállani.

— (Kubelik födbirtokos.) Prágai tudósítónk táviratozza, hogy a *Politik* kolini értesülése szerint Jan Kubelik megvásárolta a pszichori birtokot kastélyal együtt. A világhírű hegedűművész 500,000 koronát adott a födbirtokért.

— (Az O. M. K. E. igazgatója.) Mint értesülünk, a Sándor Pál égise alatt szervezendő Kereskedők Széleseg Egyesületének Hegedüs Loránt, a magyar kereskedelmi élet egyik kiváló tagja lesz az igazgatója. Az új igazgatóról, ki ujabban mint a képviselőház kültagja s a Közgazdasági Társaság cégjegyző beltagja fejt ki élénk tevékenységet, elmondhatjuk, hogy hivatott kereskedő. Foglalkozik ugyanis a szociológiával, a szociálmussal, a pénzügyvel, a magyarok eredetével, a tisztviselőkkel és Herbert Spencerrel. Legujabban feltűnést keltett egy beszéde, melylyel élesen elítélvén a kivándorlási kongresszusokat, a földosztásra hívta fel kivándorló véreink figyelmét. Ezért az agráriusok vezető pozíciót kínáltak fel neki az O. M. K. E.-ben, de ezt a kiténtetést Hegedüs szerényen elhárította magától. Mint mondják, az új igazgató a Duna-Eurát hajózási csatorna létesítése ügyében élénk agitációt készülf kifejtteni.

— (A darmstadti főzöiskola újabb halottja.) A darmstadti Alice-nőegyesület főzöiskolájában történt mérgezésnek újabb áldozata van. Tegnap meghalt egy *Schneiding* nevű 50 éves nő. A katasztrófa áldozatai közül eddig *tizennégyen hallak meg*, hárman élet és halál között lébegnek, hárman pedig teljesen felgyógyultak.

— (A svájci einök fia — öngyilkos.) Párisból jelentik, hogy *Comtesse Arnold*, a svájci köztársaság elnökének huszonhat esztendőös fia Dijonban agyonlőtte magát. *Comtesse Arnold* négy hónap óta tartózkodott Dijonban. Tegnapelőtt este nyolc óraker bérkocsin egy vendéglőbe hajtatott, mert azt remélte, hogy ott találja kedvesét. Mivel azonban a lény nem volt ott, lakására hajtatott, ahol szintén nem találta meg. Ujra a bérkocsiba ült s a kocsiban agyonlőtte magát. *Comtesse Arnold* régebben a francia gyarmatokon járt, ahol mocsárlázban súlyosan megbetegedett. Azóta állandóan beteges és melancholikus volt s ezért azt hiszik, hogy pillanatnyi elmezavarban követte el tettét. Temetésére atyja Dijonba utazott.

— (A Párisi Aruház életmentésének kitüntetése.) A «Párisi Aruház» szörnyű katasztrófáját a mozgalmas napok forgatagában szinte elfeledték már. Nem felelt azonban a király, aki, mint ismeretes, a Párisi Aruház égése alkalmával itt volt budavári palotájában és végig nézte azt a rémes pusztulást, amelynek borzalmas híre bejárta az egész világot. A pusztulást követő napon a király megjelent a tűzkatasztrófa színhelyén és könnyes szemmel látogatta meg a Rókus-kórházban fekvő betegeket, akiket jószágos atyai szavaival megvigasztalt és fájdalmukat enyhítette.

— Igazi hősök! — szolt környezetének a király miközben résztvevő tekintettel szemlélte azt a tűzoltót, aki eszméletlenül feküdt ágyán.

A király lelkébe véste a látottakat és gondjai középette is szakított magának annyi időt, hogy kegyét sugározta azokra, akik a Párisi Aruház égése alkalmával embertársaik életének megmentése körül halálmegevetéssel buzdózkodtak. A hivatalos lap mai száma ugyanis a következő királyi kéziratot közli:

«A személyem körüli magyar miniszterium ideiglenes vezetésével megbízott magyar miniszterelnököm előterjesztése folytán a budapesti ugynevezett «Párisi Aruház» égése alkalmával az életmentés körül tanúsított önfeláldozó magatartásuk elismerésül *Bokelberg* Ede rendőrfelügyelőnek a koronás arany érdemkeresztet, *Peplowszky* Sándor pénzügyi számtisztnek az arany érdemkeresztet, *Maga* József címzetes rendőrelőnöknek a koronás ezüst érdemkeresztet és *Hornjak* Ferenc H. osztályú rendőrnek az ezüst érdemkeresztet adományozom

Kelt Bécsben, 1904. évi január hó 27-én.

Ferenc József s. k.

Gróf Tisza István s. k.

— (Házasság.) Szendrői *Geöcze* Tivadar február 7-én délután 4 órakor tartja esküvőjét Budapesten a belvárosi plebániatemplomban *Kubiszka* Paula kislássonnyal.

— (Nagy zivatarok Angliában.) Anglia déli részében és a Themse torkolata körül — mint Londonból táviratozzák — rendkívül magas víz-állás és nagy zivatar volt. Cornwallban és a Scilly-szigeteken a vihar nagy károkat okozott. Portsmouth alacsonyán fekvő részei víz alatt állanak. A közúti forgalom megrekedt. A házak pincéi vízzel teltek meg. Plymouthban óriási hullámok elsepertek a parton levő kis falusi házak teteit. A gáttöltés alá van mosva és a hullámtörőn 200 láb széles szakadás tárog. Fasingsban a hullámtörőből hatalmas cementtömbök szakadtak ki, melyeket a víz a parton porrá zuzott. A Themse Londonban is rendkívül magasra dagadt. A folyó partján levő lakóházak és üzletek vízben állanak. London környékén több ezer hold el van árasztva. A Themse víze 1901. novemberben állott a legmagasabban. Kentben is sok mértföldnyi terület került a hosszú esőzések miatt víz alá. A Daily Mail jelentése szerint Jerseyben a zivatar után több földlökést észleltek.

— (Egy csodálatos ember.) A kis spanyol királyhoz, abban az időben, mikor még édesanyja a királyné régenskedett, tehát jó pár évvel ezelőtt, egy nap egy játszótársa jött és megmondotta, hogy nem sokára el kell őt hagynia, mert szüleiivel Angolországba költözködik.

— Hogy lehet az? kérdé Alfons király, — miért akarsz te engem elhagyni?

— Apuskám, egy diplomáciai állást kapott és ezért Londonba rendeltetett, viszonzá a másik kicsi.

— És ki nevezte ki? kérdé újból a király.

— No, a miniszterelnök, Sennor Canovas del Castillo.

— Csodálatos ember ez a miniszterelnök, mondá a király, ki akkor éppen hét éves volt. — Nekem egy szót sem szolt az egészről.

— (A póttartalékosok bevonulása.) A honvédségi Ferenc József gyalogsági kaszárnyába tegnap és tegnapelőtt vonultak be az új póttartalékosok, akiket 1902-ben soroztak be. Az itt állomásozó három zászlóaljhoz négyszáz tartalékos vonult be. A régi tartalékosok már vasárnap hazamentek, a Főlegváráról berendelt öregbakákkal együtt, akiket a gyakorlatok végzésére rendelték be. Ugyancsak most öltöztek egyenruhába a közös hadsereg póttartalékosai is.

— (Az orosz tiszték ellen.) Tegnap számunkban hírt adtunk arról a mozgalomról, mely Oroszországban a tiszték ellen sokhelyütt már inzultusban nyilvánul. Most Lembergől írják, hogy odaérkezett varsói jelentések szerint egy orosz lengyelországi helyőrségben polgárok arculütöttek egy orosz tisztet. Erre a tiszték parancsot kaptak, hogy az utcán töltött revolverrel és élesre fent karddal járjanak. A bántalmazott orosz tisztet hadbíróság elé állítják, mert nem védte magát az inzultáláskor.

— (Csontos Mihály kihallgatása.) Csontos Mihály Miksa urasági inast, akit a budakeszi esendőrség több rablás gyanúja, többi között a Boda elleni merénylet miatt elfogott, ma a rendőrségen Bónis István rendőrfogalmazó hallgatta ki folytatólagosan. Csontos töredelmesen bevallotta, hogy az Isaszegen és Aszódon elkövetett rablásban részes. A rendőrség most azon fáradozik, hogy Csontos teljes bűnlístejét egybeállítsa. A detektívtestület egyre gyűjti az adatokat, hogy a veszedelmes emberre rábizonyítsa a Boda István pénzeslevélhordó ellen elkövetett merényletet. Csontos tagadja ugyan a vádat, de több körülmény ellene szól. Csontos a merénylet idején az Országház-utca 13. számú házában lakott. Bodros Gizella nevű kis leány, aki egy lakásban lakott Csontossal, azt vallja, hogy Csontos egy szerdai napon havelokban távozott hazulról. Amikor visszatért, nagyon izgatott volt és többé nem is vette fel a havelokját. Ezután három-négy napig ki sem mozdult a lakásból. Később sok pénzt láttak nála és elegáns ruhákban járt. Ezenkívül a rendőrség több alapos gyanúok folytán Csontost gyanúsítja azzal is, hogy az ősz-szel ő ültette le Török villamos kaulant Szent-Lőrincen, akit ki is rabolt. A veszedelmes ember kihallgatását folytatja a rendőrség.

— (Zavarok a telefonon.) A budapesti telefonhálózatnál az utóbbi átalakító munkálatok következtében zavarok állottak be. A posta- és távírdai elnökgazgatóság ennek magyarázatára következő kommunikáté teszi közzé: A budapesti távbeszélő hálózat előfizetői most kapcsolattal az új központba. Az átkapcsolás megkezdése óta naponként érkeznek be panaszok, melyek a kiszolgálás gyorsasága és az állomások használhatósága ellen irányulnak. A panaszok tárgyát képező zavarok a posta- és távírdai vezérgazgatóság előtt is ismeretesek és minden intézkedés megtételére arra, hogy azok a lehető minimumra csökkentessenek. Azonban 6300 előfizetőnek más központba átkapcsolása oly óriási és oly kényes természetű munka, hogy annak zavarok nélküli lebonyolítása teljesen ki van zárva és erre a nagyközönség már az átkapcsolások megkezdése előtt a hírlapok útján és körözvényileg is figyelmeztetve is lett. Ezszerűbben és gyorsabban lehetne az átkapcsolást elvégezni, ha a hálózat fizemét néhány hétre beszüntetjük, mint az hasonló alkalmakkor külföldön és nálunk Fiumében is megtörtént. A közönségnek a távbeszélő használatához fűződő fontos érdeke azonban ezen eljárást ily nagy hálózatnál, mint a budapesti, teljesen kizárta és célszerűbbnek mutatkozott inkább némi zavartatását a használatnak megengedni, mint a közönséget a távbeszélő használatától huzamosabb időre teljesen megfosztani. Az előfizetők folyamatosan levő átkapcsolása csak fokozatosan hajtható végre, miért is most még több központot kell üzemben tartani, melyek között a forgalom nehezebben bonyolítható le, mint eddig a kevesebb központ között. A legközelebbi időben azonban az összes előfizetők már csak egy központban lesznek bekapcsolva, mikor is a kiszolgálás a közönség összes méltányos kívánságait legteljesebb mértékben ki fogja elégíteni.

— (A Duna apadása.) A folyammérnöki hivatalhoz érkezett jelentések szerint a Duna az egész szakaszon szokatlanul apadásnak indult s a fővárosnál is látszik a cölöpök alján annak medre. A Duna teljesen jégmentes és ha az idő enyhe marad, valószínű, hogy az áradás bekövetkezik. A fővárosnál ma a vízmagasság csupán 70 centiméter.

— (Két régi ellenség.) Berlin egyik legforgalmasabb utcáján, a Friedrich-strassen tegnapelőtt este egy ur megszólított egy m sikat.

— Szabad kérem egy kis tüzet?

— Tessék.

A megszólított odanyújtotta az ő szivarját; ebben a pillanatban revolver dördült s a szivaros ur holtan esett össze a kövezeten: az arcán keresztül a fejébe furódott a golyó.

Az összefutott tömeg lefogta a tüzet kérő urat, aki még a kezében szorongatta a revolverét. A felháborodott tömeg majdnem agyonütötte a gyilkost, akit a rendőrök csak nagynehezen tudtak megmenteni.

Amikor a rendőrkapitányságra kísérték át, előadta, hogy Wellmann Rikárd a neve s hannoveri kereskedő. Az áldozata pedig Rüders Vilmos volt tüzer-tiszt.

— Évek óta kutatok utána — mesélte Wellmann — s most, hogy véletlenül megtaláltam, nem mulasztottam el az alkalmat, hogy bosszút ne álljak rajta... Ez az ember feldulta az egész életemet: elcsábította a feleségemet, akit rajongással szerettem. A feleségem később agyonlőtte magát, amikor ez az ember szerencsétlenné tette... Boldog vagyok, hogy most végre megbüntethetem.

— (A vak leány.) A minap a rendőrség az utcán elfogott egy tizenkilenc éves vak leányt, akinek nem volt lakása. A toloncházban helyezték el. Itt a leány Miller Máriának nevezte magát s azt mondta, hogy a szüleit egyáltalán nem ismerte s azt sem tudja, hogy hol született. Csak arra emlékezik, hogy másfél esztendő korában egy Miller nevű komédiáshoz került, aki felnevelte. A rendőrség most azt kutatja, hogy tulajdonképpen ki az a leány? A termete alacsony, arca kerek, haja barna. Mind a két szemére vak, Magyarul és tótul beszél.

x Az ipar csodája mindig az volt, ha az inartermét oly olcsó árban kerül forgalomba, hogy ha az fel-tűnést kelt. Egy ilyen csodát teremtett meg most az Országos Posztókiiveli Aruház azzal, hogy 5 forintért szétküldi az ország bármely részébe a legnagyobb férőltönyre legelőndő finom posztót vagy kangarn-szövetet, fekete, sötétkék, barna, szürke és drapp színekben. Ezt a szinte hihetetlen olcsó ár-ugy tudta megteremteni, hogy egy posztóvárosnak pénzre volt szüksége s minden készletét adta el nek-oly olcsón, hogy a vételár alig fedezte az előállítás költséget, amit bizonyít, hogy egy rövid idő alatt pár száz utánrendelést és körülbelül száz elismerő levelet kapott az ország minden részéből. ajánlatos tehát a nagyközönségnek, hogy minél sürgősebben rendeljen meg ezen finom posztóból néhány öltönyre valót, mert a készlet előre láthatólag nem tart sokáig. Megrendeléseket utánvét mellett eszközöl az Országos Posztókiiveli Aruház (Budapest, VII. ker. Rottenbiller-utca 4b. sz. Két férfiruhára való rendelésnél a postaköltséget a cég fizeti. Mintákat a nagy forgalom miatt nem küldhet.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* Nemzeti Színház. *Csillag* Teréznek visszazerozditése adott alkalmat a *Nemzeti Színháznak* arra, hogy *Sardou*-nak egy kedves vigjátékát, a *Csapodart*, hosszas pihentetés után felelevenítse. *Sardou*nak ez a háromfelvonásos vigjátéka 1864. szeptember hó 16-án került bemutatásra a Nemzeti Színházban, amikor a főszerepeket, mint «Champignac»-ot *Szerdahelyi* Kálmán és «Camillát» *Prielle* Kornélia alakították, később pedig *Szathmáry* Károly és *Halmi* Ferenc, illetve *Molnárné Kocsisovszky* Borcsa szereleket e szerepekben sok kellemes estét a

A legjobb, legmegbízhatóbb gazdasági és kerti veteménymagvak beszerzésére ajánljuk
GOMBÁS JENŐ (ezelőtt NÖTHLING VILMOS) magkereskedését
 BUDAPESTEN, Kálvin-tér. * Árjegyzék ingyen és bérmentve.

közönségnek. Egy jó ideig azután pihenőre tért a vigjáték, míg 1890. július hó 6-án új szereposztással került színre *Náday és Csillag* alakításával és mindaddig a repertoírban maradt, míg Csillag nem távozott a Vígsházhoz. Tegnap este azután másodízben elevenítette fel a színház igazgatósága a darabot, a főszerepekben ugyancsak *Náday és Csillag* közreműködésével. A reprise *Csillag* Teréznek alkalmat adott, hogy sok fényes szerepeinek egyikében léphessen ismét a közönség elé és Camillának az ő egyéniségéhez mért szerepében a közönség rokonszenves tüntetését élvezhesse. *Náday* mint *Championac*, mesteri játékkal ósdi szerepének az újdonság színét kölcsönözte és élénkséggel jóval felülmutatta fiát, *Náday* Bélát, kinek *Fridolin* grotesk szerepe volt kiosztva. *Constance* szerepét *Vizdri* Mariska játszotta meglehetősen bágyadtassággal, pedig *Lánczy* Ilka ugyanebben a szerepben nem egy zajos sikert tudott aratni. *Gyenes* jól viselte magát a feltékeny *Rimerol* szerepében, valamint *Latabár* és *Keczeri* Irén is jól illeszkedtek bele apróbb szerepeikbe.

* **Mátyás és Beatrix.** A Nemzeti Színházban *Ferenczy* Ferenc «Flirt» című kórképének a heti bemutatója után ismét magyar darab kerül sorra: *Pekár* Gyula «Mátyás és Beatrix» című történelmi színműve. A bemutatót február 10-ére tervezik.

* **A Kisfaludy-Társaság új tagjai.** A Kisfaludy-Társaság szerdán délután tartotta tagválasztó közgyűlését. A betöltendő három helyre öt ajánlás érkezett. Ajánlották *Négyessy* Lászlót, *Sebők* Zsigmondot, *Petelei* Istvánt, *Csengery* Jánost és *Werner* Gyulát. A jelöltek közül *Petelei* levelet intézett az elnökhöz, amelyben kéri, hogy reá ne szavazzanak, mert ő visszavonult, magános életet él és nyilvános szereplésre nem vágyik. Ennek folytán *Vértesy* Arnold visszavonta az ajánlást. A szavazás eredménye a következő volt: *Négyessy* Lászlót 27, *Sebők* Zsigmondot 29 és *Csengery* Jánost 20 szavazattal megválasztották a társaság rendes tagjaivá. *Werner* Gyula csak 10 szavazatot kapott. Végül elhatározta a társaság, hogy *Csathó* Pálnak, a 40-es évek jeles írójának és kritikusának, a társaság egyik alapító-tagjának arcképét a társaság terében elhelyezi.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— Az igazságügyi orvosi tanács. Az igazságügy-miniszter az igazságügyi orvosi tanács tagjai közül az 1890. XI. törvénycikk 4. §-a alapján az 1903. év végével kilépett dr. *Genersich* Antal, dr. *Moravcsik* Ernő Emil, dr. *Bakó* Sándor és dr. *Farkas* László tanácságokat az igazságügyi orvosi tanács tagjaivá további három év tartamára újra kinevezte.

— Egy tót kolompós sajtópöre. A váci püspök, akinek egyházmegyéje a legmagyarabb alföldi vármegyékre terjed ki, tavaly körlevelet intézett plébánosaihoz, felszólítván őket, hogy buzgóbban tanítsák az iskolákban a magyar nyelvet. A Rákóczi-féle szabadságharc után tudniillik úgy az Alföldet, mint a főváros környékét a bécsi kormány jóvoltából tót telepesek szállották meg, akiknek ivadéka ma is Szvatopluk nyelvén dicsérik az urat. Nagyon a begyében volt ez a főpásztori levél Kabina Ferenc tót ügyvédnek, aki mostanában a békás-megyerieket boldogítja jogi tudásával és dühös förmérvényt irt a «Hlasz Ludu» című pánszláv lapba. A budapesti kir. ügyészség a magyar nemzet elleni igazgatási vétség miatt fogta pörbe Kabina Ferencet, aki a tárgyalás alkalmával azzal védekezett, hogy ő izgatni nem akart s távol áll tőle, hogy a magyarokat gyűlölje. Az esküdteket azonban nem hatotta meg ez a mosakodás és kimondották, hogy a vádlott bűnös az igazgatási vétségében, mire a törvényt alkalmazó bíróság Kabina Ferencet három hónapi államfogházra és 200 korona pénzbüntetésre ítélte. A vádlott semmisségi panaszt jelentett be, amelyet ma tárgyalta a kir. Kuria I. büntető tanácsa Kelemen Mór elnöke alatt és Tarnai János bíró előadása mellett. A Kuria Baumgarten Izidor koraügyész-helyettes indítványára az összes semmisségi panaszokat, mint alap nélkül valókat, elutasította.

— **Robbly társai.** A budapesti büntető törvényszék tegnap mondott ítéletet az Amerikába szökött *Robbly* Jenő vivőmester büntetéséről. Ezek az emberek tudvalevőleg *Robbly*nek kaució alkalmoztatást szereztek, aztán megosztották vele a kauciót. A törvényszék a három helyszerező-ügynököt *Szmolka*—*Szolga* Endrét, *Mihalik* Jánost és *Braun* Sándort, csaláért elítélte és pedig *Szmolka*—*Szolga* Endrét öt havi, *Mihalik* Jánost három havi és *Braun* Sándort kétheti fogságra.

— **Máriás — revolverlövészekkel.** *Salinnger* Jánost, ki kártyázás közben részeg fővel *Tepler* Károly háztulajdonost revolverlövésssel megsebezte, a törvényszék két évi börtönnel büntette.

NYILTTÉR. *)

Dadogást és minden beszédhibát sikeresen gyógyít **SOLT LAJOS** tanfolyama. Budapest V., *Báthory*-utca 20. szám. Fölvétel 12—1-ig.

* E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk

KÖZGAZDASÁG.

A Budapesti Takarékpénztár- és Országos Zálogkölcsön R.-T. tegnap délelőtt tartotta a XI. évi rendes közgyűlését *Tolnay* Lajos nyugalmazott miniszteri tanácsos elnöklése mellett, aki bejelentette, hogy 33 részvényes jelent meg 302 szavazattal. Elnök a jegyzőkönyv vezetésére *Lám* Arpád tükárt, hitelesítésére pedig dr. *Kemény* Miklós és *Breslmayer* Román részvényeseket kérte fel. Az igazgatóság részéről előterjesztett jelentés kiemeli, hogy a lefolyt üzletévben leszámítolásra került 33.806 darab váltó, 69, 626.943 kor. 36 fillér összegben (5,798.911 koronával több, mint 1902-ben) és a váltó-tárca állománya az év végével 7.127.257 korona 68 fillér volt. A betét-állomány (takarékpénztári könyvesekre, folyó számlára és pénztárjegyekre) 14.421.634 kor. 70 fillérre rugott s így tavalyról 903.339 koronával szaporodott. Lombard-kölcsönökben 8.390.387 kor. 06 fillér volt elhelyezve. A kézi zálogkölcsönök a tavalyi 7.739.383 koronáról 7.096.132 koronára szállott le. Az összes forgalom 473.862.805 korona 23 fillér volt. A lefolyt év tiszta nyeresége 803.394 kor. 96 fillér, ami a részvénytőke 803 százalékos kamatozásának felel meg. Javasolja az igazgatóság, hogy ebből a különböző javadalmazások levonása után részvényenkint 24 koronát fizessenek február 3-tól kezdve. A közgyűlés a jelentést tudomásul vette s a fölmentést minden irányban megadta. Dr. *Havass* Rezső indítványára egyhangulag újból megválasztották felügyelőbizottsági tagokul: *Schober* Albertet, *Dezsényi* Józsefet, *Horváth* Zsigmondot és *Rigler* József Edét s ugyancsak újból beválasztották a sorrend szerint most kilépő választmányi tagokat. Végül dr. *Zsigmond* Jenő indítványára köszönetet mondott a közgyűlés az igazgatóságának és tisztikarnak a buzgó működésért s az elért eredményekért.

BUDAPESTI TŐZSDÉK.

Gabona-tőzsde.

Buza elkelt 25.000 mm. tartott áron.

Készárúárak.

Buza:

Tiszavidéki: 200 mm. 82 k. 8.35 korona, 100 mm. 80 k. 8.35 korona, 150 mm. 80 k. 8.32-5 korona, 1000 mm 80 k. 8.30 korona, 500 mm. 80 k. 8.25 korona, 300 mm. 80 k. 8.32-5 korona, 700 mm. 80 k. 8.32-5 korona, 150 mm. 79.5 k. 8.20 korona, 300 mm. 79.5 k. 8.20 korona, 200 mm. 79 k. 8.30 korona, 200 mm. 79 k. 8.32-5 korona, 100 mm. 79 k. 8.30 korona.

Fejérmegyei: 1300 mm. 79 k. 8.15 korona, 200 mm. 79 k. 8.10 korona, 350 mm. 78 k. 8.10 korona, 1000 mm. 77 k. 8.— korona.

Pestvidéki: 500 mm. 80 k. 8.20 korona, 200 mm. 805 k. 8.20 korona, 150 mm. 79.5 k. 8.20 korona, 300 mm. 79.5 k. 8.20 korona, 300 mm. 79 k. 8.25 korona, 200 mm. 79 k. 8.15 korona, 350 mm. 77.8 k. 7.90 korona, 600 mm. 77 k. 8.05 korona.

Becskereki: 2600 mm. 77 k. 7.87-5 korona. *Rozs*: 100 mm. 6.40 korona, 100 mm. 6.40 korona, 200 mm. 6.37-5 korona, 100 mm. 6.35 korona, 1000 mm. 6.35 korona, 1000 mm. 6.40 korona.

Zab: 120 mm. 5.65 korona, 100 mm. 5.55 korona.

Érték-tőzsde.

Kedvezően bel- és külpolitikai jelentésekre az irányzat az előtőzsdén lanyhuló volt. Délben megnugtató kelet-ázsiai jelentésekre az irányzat szilárdabb lett. A járadékpiac is szilárdabb volt.

Az előtőzsdén jegyeztek:

Osztrák hitel	668.—	668.—	667.25	—
Magyar hitel	764.50	764.—	764.—	—
40/0 koronajáradék	99.05	99.05	—	—
Jelzálogbank részv.	517.—	517.—	517.—	—
Rimamurányi	479.—	479.—	479.—	—
Allamvasut	668.—	667.—	667.—	—
Városi villamos	327.—	327.—	327.—	—
Budapesti Közuti	594.—	594.—	594.—	—
A déli tőzsdén zárultak:				
Osztrák hitelrészvény	669.25	—	—	—
Magyar hitelrészv.	766.50	—	—	—
40/0 koronajáradék	99.10	—	—	—
Jelzálogbank részv.	517.—	—	—	—
Rimamurányi	479.—	—	—	—
Allamvasut	669.—	—	—	—
Városi villamos	327.—	—	—	—
Budapesti Közuti	594.—	—	—	—

REGÉNY-CSARNOK.

Amit az erdő beszél.

Írta: Janka Kálmán.

— Tehát ötven lépés. Golyóval lövünk s esőtörtök egy lövésnek számít. Annál a bokornál lesz a helyed. Huzzunk sorsot: aki a hosszabb nádezálat húzza, az lő először. Nos rajta: Az enyém! — — — Nem volt abban a hangban semmi nyoma az ujjongó örömmek: tompán hangzott az. Ránki Pista is érezte most, hogy ember.

Mikor elindult, úgy vélte, hogy nem lesz ereje elsütni fegyverét. De amint hátra pillantott s *Taros* Gábort sötét arccal látta ott állani, fellillant lelkében az asszony képe, újra megszállta a düh és érezte, hogy görcsösen szorítja keze a duplát. Reszketett egy kicsit, mikor célba vette az erdészt; utóvégre maga is belátja, hogy nem egyéb pusztá gyilkosságnál, amit cselekszik, hogy nincs joga *Taros* Gábort megölni. De az az asszony, az az asszony. Ha az nem ingerelné ugy a vért. Hisz mikor meglátta az erdőben, alig tudta megállani, hogy rá ne lőjjön, hogy ott ne lássa maga előtt a véres hóban... Kivert eszéből minden gondolatot, erőt vett gyengeségén, s meghuzta a ravaszt. Csatt! Nem sült el a fegyver.

Az erdész csak arra ébredt fel, mikor *Ránki* Pista rekedt hangon kiáltotta a fülébe:

— Mit várakozol? Megsiketültél? Hisz nem sült el a fegyverem. Rajtad a sor. Lőjj!

Taros Gábor pedig nem volt abban a percben ember. Egy vadállat volt, aki a kész prédára lesett. Nem reszketett az ő keze egy cseppet sem. Olyan biztosan emelte fel a fegyvert, mintha nem is emberre menne a vadászat. *Ránki* Pista egész jól kivehette, hogy *Taros* Gábor lepuffantja, mint egy haszontalan verebet. Bele látott a fegyvercsövembe.

Csak egy percig tartott ez. A másik pillanatban újra ember volt, aki meggondolva cselekszik. Ott repült el felettük egy sas. *Taros* Gábor fegyvere elfordult *Ránki* Pistától, egyet dördült s a sas előkalimpázott egyenesen a *Pista* lábai elé.

Az pedig nézett egy darabig, hol a madár, hol az erdészre. Majd halkán, hörögve mondta az erdésznek:

— Ember vagy, *Taros* Gábor! becsületes ember. Becsületesebb, mint én, aki meg akartalak ölni, hanem nem sikerült. Te öltél meg engem. Jobban, mintha a szívembe löttél volna... Megfordult s csendes léptekkel haladt a faközött. Alakja még ki-kivillant egy percre, aztán végképpen eltűnt...

Az öreg, bemohosodott, zuzmarás fákat, meglibbentette a fuvó szél, melynek érintésére azok csendesen bólingatták fejüket, mintha susognák a *Taros* Gábor fülébe: «Jól van, helyesen van».

(Vége.)

Felelős szerkesztő: **MAGYAR GYULA.**

Laptulajdonos a «Magyarság» lapkiadóvállalat.

Elismert kiváló jóminőségű

Honi ipar! Sajátkészítményű férfiruha-áruház Honi ipar!

férfiszabó LUKÁCS GYULA férfiszabó

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 18. sz. alatt.

Dus választék fiu- és gyermekruhákban.

Nagy választék divatszövetmellényekben. Mértékszerinti megrendelésekre csakis kiváló jóminőségű honi és angol szöveteket tartok raktáron. Mintákat kívánatra bérmentve küldök. 102

SZINHÁZAK.

Péntek, 1904 február hó 5 én.

M. kir. Operaház.

Tosca.
Melodráma 3 felv. Zenéjét szerző: Puccini G. Kezdete 7 órákor.

Nemzeti színház.

Flirt.
Irla: Ferenczy Ferenc. Kezdete 7 órákor.

Népszínház.

Katinka grófnő.
Nagy operett 3 felvonásban, előjátékkal. Irla: Faragó Jenő. Zenéjét szerző: Hüvös Iván. Kezdete 7 órákor.

Vigszínház.

A mormola.
Bohózat 3 felvonásban. Irla: Mars és Xanrof. Kezdete fél 8 órákor.

Király színház.

A fecskék.
Operett 3 felvonásban. Zenéjét szerző: Konti József. Kezdete fél 8 órákor.

Magyar színház.

A drótos töl.
Nagy operett előjátékkal 2 felvonásban. Zenéjét szerző: Lehár Ferenc. Kezdete fél 8 órákor.

Uránia.

A Szanatórium-Egyesület jótékony-célú előadása.

CSALÁDI REGÉNYTÁR

A művelt katolikus olvasókörzéség számára
kiadja
a Szent-István-Társulat.

Ára angolvásznonkötésben kötetenkint 1 kor.
Megrendelhető a
Szent-István-Társulat könyvkiadóhivatalában
Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28.

Mikor egy új világ születik.

Irla: KOMPOLTHY TIVADAR.
Ára füzve 1 korona 50 fillér.

Kapható a „Magyarság” kiadóhivatalában.

„GOBESAGOK” II. KIADÁS
Kacagató székelyhistoriák
Postaköltséggel együtt 1K.40.Ért
Küldi: PÉTERFY TAMÁS BUDAPEST IX. Kertész

Schoffola Ernő A ruganygyártás meghonosítója
Budapest, VI., Andrássy-ut 2

Legjobb minőségű gummitömlők kerti fecskendezésre
árjegyzék ingyen.

Párisi Divatu Filz Cilinderek
kizárólag a

Kalap Királynál kaphatók
Budapest, Kossuth Lajos-utca
(Klotild Palota).

**Brázay-féle
sósorszesz.**

Használati utasítás minden üvegehez mellékelve van. Nagy üveg 2 korona. Kis üveg 1 korona. Kapható mindenütt.

**Hirdetéseket
felvesz a
„Magyarság”
kiadóhivatala**

Szentkirályi-u. 28.
és a fiókiadóhivatal
VIII, Kerepesi-ut 20.

Hirdetéseink alap-
ján történt ren-
deléseknél szives-
kedjük mindenkor
lapunkra
hivatkozni.

Felhívás!

Van szerencsém a t. uri közönséget értesíteni, hogy külföldi gyapjuszövet bevásárlásomról visszaérkeztem, hol alkalmam volt nagy mennyiségű valódi angol gyapjuszöveteket mérsékelt árért megvásárolni, ennél fogva készítek mérték után, mintaszerűen berendezett férfiszabó termemben a legfinomabb gyapju szövetekből egy teljes tavaszi férfiföltényt

15 forintért

elegánsan elkészítve fekete, sötétkék vagy szürke színekben.

Miután csak ezen egy szabott ár van, az uri közönség teljes bizalommal tehet egy próbarendelést régi jó hírnévnek örvendő cégemnél.

Miután előre áthatólag a készlet ezen finom gyapju szövetesből sokáig nem tart, ennél fogva kérem a t. vidéki megrendelő közönséget, hogy az esetleges rendelési február hó 15-ig legkésőbb tegyék meg.

A megrendelések 4-5 nap alatt készülnek el és 10 forint utánvét mellett szállítanak és a tenmaradó 5 forint május hó 1-én fizetendő. Ezen fizetési feltételt azért teszem, hogy ezen idő alatt a t. rendelők meggyőződjenek a szövet kitűnő minőségéről és az öltönyt tartás elkészítéséről. A rendelésnél kérem a szövet színét megnevezni.

Vidékre: mértéknek elegendő az alanti mérték-utasítást kitölteni, vagy egy viselt ruha beküldése.

Minták a nagy költség miatt nem küldetnek.

Kabátmérték.	Cm.
A gallérvarrástól kezdve az egész kabát hossza	
Válltól egész ujjá hossza	
Mellbőség (kabát nélkül)	
Hasbőség	
A mellénymérék szükségtelen.	
Nadrágmérték.	Cm.
A cipőtől a cipő sarkáig	

Lichtmann Sándor
férfiszabómester
BUDAPEST
VII/VI., Rottenbiller-u. 4/B sz.

BUTOROK a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig legjutányosabban kaphatók úgy készpénzért, mint részletfizetésre **EHRENTREU** és **FUCHS** testvérekéél
Budapest, VI., Teréz-körút 8. (Andrássy-ut közelében). Képes árjegyzék ingyen és bérmentve

A „HARISNYAKIRÁLY” budapesti üzlete kizárólag Teréz-körút 2. szám a.
Elismert legjobb harisnyák.
Feltétlen szabott és olcsó árak. Feltétlen szabott és olcsó árak

Minden szó 3 fill.

Vastagabb betűből 5 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK

A legkisebb hirdetés

ára: 30 fillér.

A Magyarországon minden előfizetőjének egy 10 szóból álló apróhirdetést havonként 10-szer ingyen közlünk.

Az apróhirdetésekre beérkezett kérdésközpontok ingyen felvilágosítást adunk, ha a tudakozó a szükséges válaszbélyegyet beküldi. Ha valaki körülményesebb értesítést kíván, a szükséges válaszbélyegen felül még 40 fillér küldendő.

Méhészársáknak
Gyakorlati Méhészkönyvet egy koronáért küldök. — Kovács Sándor méhészt, Baranya-Csuzán.

Március hó 1-én
egy gazdasági segédi állás lesz betöltendő. — Felsőbb gazdasági tanintézetet végzett pályázók kérvényeiket és okmányasolataikat, melyek vissza nem küldetnek, a kiadóhivatalban megfutható címre küldjék be. Németnyelv bírása előnyös, arckép melléklete megkívántatik. (12100)

Törlesztéses készpénz-kölcsönt
földbirtokokra, valamint budapesti bérházak, hárszerek, telkek stb. tővábbá környékbeli ingatlanok II. és III. ik tételére 4-7%-os kamattal; személynélküli kezes és kezes nélkül minden hitelképes egyénnek havi vagy negyedévi törlesztésre gyorsan és pontosan eszközöl a Központi Hitelforgalmi Intézet VII., Akácfa-utca 10. Levélbeli felvilágosításra válaszbélyeg küldendő.

Egy villa
szabad kézből eladó Rákosszent-Mihály, Lajos-u. 396.

Orvos
(keresztény) keresetük közel Pozsonyhoz. Bővebb: Gyógyszerár. Pozsony-Püspöki.

Kis gyermek-
padocskasztalkával olcsón eladó. Cím a kiadóhivatalban. (12152)

Pénzkölcsönt!
Kis- és nagybirtokosoknak, kiknek birtokait nagy kamatu adóság terheli és ezt olcsó kamatos pénzzel akarja kifizetni, avagy ha új kölcsönt akar felvenni, oly pénzt, melyre csak 4% kamattal a tőke is törlesztve lesz s adós bármikor felmondhat, a pénztintézet azonban nem mondhat fel, teljes bizalommal forduljon **Grünsfeld S.-hez** Budapest, Király-u. 23. sz.

1 forint
heti részletre elegáns férfiruhák mérték szerint olcsó áron kaphatók. **Weisz Jakab** József-körút 31/a.

Használt férfiruhákat
fehérneműt stb. veszek legmagasabb árrban. Singer, Lujza-utca 15. 902

Függönyök
felrakását, diványokat, futeleket, matracokat, ablakpárnákat olcsón elkészíték háznál. **Unsavszy Nándor**, Práter-utca 66.

Domonkos Lajos
uri és női cipész mester
Budapest, Teréz-körút 32.
Ajánlja dusan berendezett raktárát saját készítményű női- és gyermek-cipőből a legolcsóbb árrban. — Mértékszerű megrendelések jutányos árrban és pontosan eszközöltetnek.

Jelszó: pártoljuk a hazai ipart!
Orlik András
cipész-mester

Budapest, VII., Csömöri-ut 22.
Ajánlja dusan felszerelt saját műhelyében készült női- és gyermekcipő raktárát. Férfi-cipők 3, 3-50, 4, 4-50 és 5 frt. Női-cipők 3, 3-50, 4, 4-50 és 5 frt. Gyermek-cipők 1 frt 20 kr.-tól feljebb. Mértékszerű megrendelések a legújabb divat szerint a legolcsóbb árrban számítatnak. Javítások gyorsan s fontosnak eszközöltetnek.

Gyermek és női ruha
készítését olcsón elvállalom **Logódy-u. 104. ajtó 5. Buda.**

Legolcsóbb bevásárlási forrás.
SZELLO R.
saját készítményű női- és gyermek cipő-raktára
Budapest, Csömöri-ut 12. sz. (Keleti pályaudvarral szemben.)
Mértékszerű megrendelések pontosan készíttetnek. Vidéki megrendelések gyorsan eszközöltetnek. Javítások elfogadhatók.

DRESZMANN KAROLY
BUDAPEST

borotva homorú-közörfüde villanyerővel. — Különleges- ségi üzlet borbély- és fodrászati-cikkekből. — Nagy raktár angol és svéd borotválékban. — Iroda és forgalmi helyiség: VII., Rottenbiller-utca 6/a. (Munkás-u. sarok).

Butort
és kártyos munkákat részletfizetésre is ad **Löwy Lipót**, VI., Lázár-utca 18.

Ingyenesen
közvetíték mindent a világon! válaszbélyegyet kérek. **«Telegdi» Marosludason.**

Alapos oktatást
a francia-, angol-, olasz-magyar- és német-nyelvben (nyelvtan, társalgás, levelezés, stb.) ad egy urnó, ki az illető országokban tartózkodott. Kitérő referenciák. VII., Erzsébet-körút 53. sz., II. emelet 13. ajtó.

Dijtalanul
meglátogatok kezesség nélküli kölcsöntüggyekben önálló, hitelképes egyéneket dískréty gyorsabb lebonyolítás céljából. Ajánlatok — állás, foglalkozás megjelölésével — **Alvinczy Sz. Képiró-utca 11.** küldendők. Válaszbélyeg.

Bloch S.
okl. tan- és gyakorló-könyvelő. Erzsébet-körút 58, kiképez felöltötteket a magas m. kir. miniszterium engedélye alapján az egyszerű és kettős könyvvitelben, kereskedelmi levelezés, szép és helyesírásban, valamint a magyar és német nyelvben. Hölgyeknek külön oktatás. Vidékiek levélbeli sajtíthatják el a könyvvitelt.

LEGSZEBB.....LEGJOBB.....LEGOCSÓBB.
PAP LAN PAP LAN PAP LAN

ÖSSZENAJTHATÓ VASÁGY
3KIVEHETŐ MATRAGGAL 10FT. **TACÉLSODRONY**
ÁGYBETÉT 5FT.
GICHNER JÁNOS

paplan, matrac és kártyosáru gyáros, szőnye-, függöny, vasbutor stb. nagy raktára. 150
Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 20. sz.
Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek, nem tetsző árúkat kicseréltetnek, vagy a pénz visszaadatik.

I. Angol férfi- és gyermekruha-áruház.
Olcsó, szolid árak!
Pontos kiszolgálás!
Saját készítményű férfi- és gyermekruha áruház.

Magyar gyártmány!

ASZÓDI S. * és TÁRSA
férfiszabó-mester.

VIII., Kerepesi-ut 41. (Adria-szálló épület.)
Nagy választék angol és francia divatkeimekben.
Mérték szerinti megrendeléseket az általános elismert 14 frt árakban a legújabb divatkeimekből készíttetnek. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek. 126

Budapest legnagyobb szőrme bevásárlási forrása. Oriási raktár divatos Szuknsz Sztóla gallérokban. Viszont-eladóknak ritka alkalom.

TSUK MIKSÁNÁL, ANDRÁSSY-UT 31. SZ. KIRÁLY-UTCA 38. SZ.

Elegáns női ruhákat
készíték saját műtermében mérték után 15 és 18 frt-ért. A 18 fitos ruhák 2 frt 50 kros divatszövegtől készíttetnek. — Elegáns Cibelin-Costum, reformalij és Paletó, a téli divat dísz 15 és 18 frt. — Elegáns angol és francia Szalontöltetiek 18-20 frt és feljebb.
Téli kabátok és Paletók, finom fekete posztóból elegáns kivitelben 7, 8, 10, 15 frt. — Pengyolák flanel vagy barchetból 3 frt 50 kr., 4 frt 50 kr. — Ingblouzek flanel vagy barchetból 90 kr., 1 frt 20 kr., 2 frt 40 kr. — Divat ingblouzek atlasz flanelből 1 frt 90 kr., 2 frt 20 kr. — Finom kocka és sávos szövetekből 1.60-1.90 frt, 2 frt 20 kr., 2 frt 80 kr., 3 frt 80 kr. Vidéki megrendelések lelkiismeretesen eszközöltetnek. Mérték megadás felsőbőség, alacsony, ujjja hossza vagy egy jól álló derék alhoszsa bektöltendő.

BRUCK ZSIGMOND
CSENGERY-UTCA 35. Andrassy-ut 61., sarok.

Phonograph!!!

legszebb mulatság, tiszta, szép hanggal, értelmes előadással

Kellner és Steiner
Király-utca 58. szám.
Képviselők kerestetnek. (2005)

Régi, Budapestben megjelenő politikai napilap, melynek biztosított bevétel és egy napilappal járó összes kedvezményei vannak, igen jutányosan átadó.
Politikai és gazdasági érdekcsoportoknak, esetleg magánosoknak, kik előkelő társadalmi pozícióhoz akarnak jutni, igen ajánlatos. Az átvételhez, a fontartáshoz megkivántató forgótőkét is beleértve, 20.000 forint szükséges.
Csakis levélbeli kérdésközpontokat kér, melyekre levélbelileg válaszol **Kurdy Rezső**, VIII. ker., József-körút 59-61. sz., II. em. II.

Az egyedül létező valódi angol SZÉPÍTŐSZER
a Balassa-féle valódi angol **UGORKA-TEJ**, mely azonnal eltávolít minden szepit, májfoltot, pattanást, bőrrakat (mitesszer) stb., és az arcnak iriss üdöséget, hatását kölcsönöz.
Egy üveg ára 2 K, ehhez **Ugorka-szappan** 1 K, poudra 2 K.
Főszékhely: **Balassa Kornél** **BUDAPEST**, dősi hely: **Erzsébet-utca**.
Kapható minden gyógyszerárban. Főraktár Budapesten: **Török József** gyógyszerárban, Király-u. 13. és Andrassy-ut 26.

Figyelem! Cégünk új kedvezményt nyújt akként, hogy minden vevőnek, ki 12 forintot meghaladó rendelést tesz, a saját arcképe vagy bármely tetőzés szerinti kis fénykép után egy **életnagyságu fényképet** teljesen ingyen készíttünk.
készíték kivételben, 60 cm. magasságban, csupán a díszes keretért (passe-partout), amelyben az életnagyságu fénykép foglaltatik, az önköltségünket, 1 frt 50 krt számítunk.
Az ipar 12 forint 1 darab öszezsukható vaságy acélsodrony-betéttel, 3-réti matracal és toritóval.
csodája! 12 forint 50 krajcár egy darab selyempaplan fodorra és zsebbe, minden színben, 125 cm. széles, 180 cm. hosszú.
Megrendelhető csakis **GICHNER ÜESTVÉREK** **BUDAPEST**, Muzeum-körút 27.
Paplan- és matracgyár, szőnyeg- és vasbutorraktár.
Árjegyzéket bérmentve és ingyen küldünk.

A magyar nemzet története.
Elbeszéli **Bodnár Gáspár**.
Két kötet.
Szép félvázsonkötésben, színes borítékban 1 kor. 20 fill.
Megrendelhető a **Szent István-Társulat** könyvkiadóhivatalában (Budapest, VIII. ker., Csömöri-utca 28.)

Budapestre utazók becses figyelmébe!
Ki akar jól rágni?

FOGAK 2 forinttól és teljes fogsorokat rágásra heilleszt 24 óra alatt jótállással, a gyökér eltávolítása nélkül. Eltört és nem jól illő togsorok javítása 2 óra alatt 1 frttől. Amerikai fogműterem tulajdonos **Kovács I. Károly-körút 9.** (Gróf Hadik-palota) II. emelet, 8. Található: reggel 9-től délután 6-ig. — Vasár- és ünnepnapokon is.